

РЕШЕНИЕ

№ 4808

гр. София, 18.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 54 СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател:

при участието на секретаря

като разгледа докладваното от Гражданско дело № 20211110171112 по описа за 2021 година

Предявен е иск с правно основание чл. 409 КЗ във вр. с чл. 86, ал. 1 ЗЗД за осъждане на „.....“ АД да заплати на Д. Д. Д. сумата от **4799.76 лева** (след уточнение на исковата молба), представляваща обезщетение за забава за периода от 09.12.2018г. до 09.12.2021г. върху застрахователно обезщетение в размер на 15 750.00 лева, дължимо от ответника на ищеца за имуществени вреди по собствен на последния лек автомобил „..... РЦЗ“ с рег. № СВ ВХ, причинени в резултат от ПТП, настъпило на 21.12.2017г. в гр. София, което обезщетение е присъдено в полза на ищеца с решение №/06.10.2021г., постановено по гр. дело № 64672/2020г. по описа на СРС, 180 състав, както и за осъждане на „.....“ АД да заплати на Д. Д. Д. законната лихва върху това обезщетение, считано от датата на подаване на исковата молба по настоящото дело- 10.12.2021г., до окончателно изплащане на задължението.

Ищецът твърди, че с решение №/06.10.2021г., постановено по гр. дело № 64672/2020г. по описа на СРС, 180 състав, ответникът бил осъден да му заплати сумата от 15 750.00 лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди, причинени на собствения му лек автомобил „..... РЦЗ“ с рег. № СВ ВХ в резултат от ПТП, настъпило на 21.12.2017г. в гр. София, който лек автомобил бил предмет на сключен между страните договор за имуществено застраховане „Каско“. Твърди, че в производството, по което било постановено това решение, не заявил претенция за присъждане на обезщетение за забава, както и на законна лихва от предявяване на иска до окончателно изплащане на задължението, поради което в настоящия процес претендира присъждане на същите, както и разноси.

В законоустановения едномесечен срок е постъпил отговор на исковата молба по чл. 131 ГПК, с който ответникът оспорва предявените претенции, поддържайки, че обуславящата ги претенция с правно основание чл. 405 КЗ за присъждане на търсеното застрахователно обезщетение е неоснователна. Независимо от това, като самостоятелно основание за недължимост на обезщетение за забава и законна лихва сочи обстоятелството, че ищецът не е представил доказателства съобразно разпоредбата на чл. 390, ал. 1 КЗ за

дерегистриране на процесния автомобил поради тотална щета, каквато била налице в процесния случай, поради което счита, че не дължи лихва за забава. В условията на евентуалност релевира възражение за погасяване на процесните вземания по давност. Претендира разноски.

В писмено становище от 08.12.2023г. третото лице- помагач на ответника „Застрахователно акционерно дружество“ АД е оспорило предявените претенции с доводи, идентични на изложените в отговора на исковата молба.

Съдът, като съобрази доводите на страните, приобщените по делото доказателства, преценени поотделно и в тяхната съвкупност, при спазване на разпоредбата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното от фактическа и от правна страна:

По заявените претенции процесуално задължение на ищеца е при условията на пълно и главно доказване съобразно нормата на чл. 154, ал. 1 ГПК да установи съществуването на главен дълг, в случая на процесното вземане за застрахователно обезщетение в сочения в исковата молба размер, поставянето на задълженото по него лице- ответника, в забава, представяне пред застрахователя по процесната застраховка „Каско“ на удостоверение за регистрация на лек автомобил „..... РЦЗ“ с рег. № СВ поради настъпила тотална щета, в случай че твърди осъществяването на тези обстоятелства, както и размер на вредата, изразяваща се в пропуснатата полза от ползване на съответния паричен ресурс и съизмеряваща се със законната лихва за периода.

Установява се от представените от СРС, 180 състав, заверени преписи на решение №/06.10.2021г., постановено по гр. дело № 64672/2020г. по описа на СРС, 180 състав, и решение № 1230/10.03.2022г., постановено по възз. гр. дело № 31/2022г. по описа на СГС, последното неподлежащо на обжалване, че ответникът „.....“ АД е осъден да заплати на ищеца Д. Д. Д. сумата от 15 750.00 лева, представляваща застрахователно обезщетение по сключен между страните договор за имуществено застраховане „Каско“ за вредите по лек автомобил „..... РЦЗ“ с рег. № СВ ВХ от ПТП, настъпило на 21.12.2017г., около 9:20 часа, в гр. София, като се установява, че с исковата молба, по която е постановено решението в последния смисъл, ищецът е предявил единствено иск с правно основание чл. 405, ал. 1 КЗ, като не е заявявал претенции за обезщетение за забава, както и за законна лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на задължението, поради което допустимо е предявяването и разглеждането им в настоящия процес- така, както същите са заявени с исковата молба и уточнението на същата.

С оглед на така установеното и съобразно нормата на чл. 297 и чл. 299, ал. 1 ГПК настоящият съдебен състав е длъжен да приеме, че присъденото с влязлото в сила на 10.03.2023г.- в хода на настоящия процес, решение на СРС, 180 състав, застрахователно обезщетение от 15 750.00 лева е реално дължимо, поради което не е в правомощията на настоящия съдебен състав да обсъжда доводи, касаещи неоснователност на претенцията с правно основание чл. 405, ал. 1 КЗ, спорът по която понастоящем е разрешен със сила на пресъдено нещо.

Между страните не е спорно, а и се установява от мотивите на постановените решения на СРС и СГС, че в процесния случай се касае за хипотеза на тотална щета по смисъла на нормата на чл. 390, ал. 2 КЗ, поради което в случая приложение намира разпоредбата на чл. 390, ал. 1 КЗ, съгласно която преди изплащане на обезщетение, определено като тотална щета на моторно превозно средство, регистрирано в Република България, застрахователят изисква от ползвателя на застрахователна услуга удостоверение от компетентните регистрационни органи за прекратяване на регистрацията на моторното превозно средство, в което е отбелязано, че прекратяването на регистрацията е поради настъпилата тотална щета.

Съгласно трайно установената практика на касационната инстанция, която настоящият съдебен състав споделя, „съгласно чл. 193, ал. 3 КЗ (отм.), предпоставка за изплащане от застрахователя на обезщетение за тотална щета на МПС, е представянето на доказателства

за прекратяване на регистрацията му. Т. е. изпълнението на административната процедура обуславя плащането, а не установяването на задължението по съдебен ред. Плащането от застрахователя може да бъде доброволно (без да е налице съдебно производство) или в изпълнение на влязло в сила решение. И в двата случая, изпълнението/неизпълнението на задължението за дерегистрация и представянето пред застрахователя на доказателства за това, има значение за началния срок на забавата, но не и за основателността на претенцията за главницата (застрахователно обезщетение). Поради това и поставянето в диспозитива на решението (в случай, че е проведено съдебно производство) на условие за представяне на доказателства за прекратяване на регистрацията, няма отношение към главницата. Ако доказателството е било представено в предхождащ решението момент (преди или по време на съдебното производство), то би била поставена началната дата на обезщетението за забава, съизмеримо със законната лихва. В случай че регистрацията на МПС не е прекратена до приключване на съдебното производство пред инстанциите по същество или не са представени доказателства за това, то и осъдителният диспозитив в частта за обезщетението за забава (ако е поискано) би следвало да е съобразен с факта... С новелата от 2009 г. на чл. 193, ал. 3 КЗ (отм.), законодателят е въвел допълнително (специално спрямо чл. 105 КЗ (отм.), към който препраща чл. 107, ал. 1 КЗ (отм.)) изискване в случаите на тотална щета на МПС, а именно представяне на доказателства за прекратяване на регистрацията му, като условие за плащане. Задължението е въведено ex lege, т. е. не е в зависимост от Общите условия на всеки отделен застраховател. Ще следва да се отбележи, че иницирирането на административната процедура не е поставена в зависимост и от това, дали застрахователят е изискал документа за дерегистрация или не. Предприемането и е в правомощията на потребителя на застрахователна услуга и в негова тежест е представянето на предвидените в закона доказателства с оглед интереса му от поставяне на длъжника в забава.“- в този смисъл по същество са постановените по реда на чл. 290 ГПК решение № 44 от 2.06.2015 г. на ВКС по т. д. № 775/2014 г., I т. о., ТК, и решение № 140 от 1.08.2018 г. на ВКС по т. д. № 2278/2017 г., I т. о., ТК.

В случая доказателства за прекратяване на регистрацията на МПС, обезщетение за чието увреждане е било предмет на спора по гр. дело № 64672/2020г. по описа на СРС, 180 състав, не са представени, а и липсва твърдение от страна ищеца за такова прекратяване. Поради това и съобразно цитираната практика на касационната инстанция по приложението на чл. 193, ал. 3 КЗ (отм.), чиято разпоредба е идентична с тази на чл. 390, ал. 1 от действащия понастоящем КЗ, в случая обезщетение за забава ще се дължи, считано от датата на представяне пред застрахователя на доказателства за дерегистриране на увредения лек автомобил поради тотална щета до окончателно изплащане на задължението.

По тези съображения предявеният иск с правно основание чл. 409 КЗ във вр. с чл. 86, ал. 1 ЗЗД следва да бъде изцяло отхвърлен, а по претенцията за законна лихва върху застрахователното обезщетение като законна последица от присъждането му ответното дружество следва да бъде осъдено да заплати на ищеца законната лихва, считано от датата, на която последният му представи доказателства за дерегистриране на МПС поради тотална щета.

При този изход на спора пред настоящата инстанция сторените от ищеца разноски следва да останат за негова сметка, доколкото претенцията му с правно основание чл. 409 КЗ във вр. с чл. 86, ал. 1 ЗЗД подлежи на цялостно отхвърляне, а присъждането на законна лихва от посочения момент съставлява законна последица от уважаване по гр. дело № 64672/2020г. по описа на СРС, 180 състав, на иска с правно основание чл. 405, ал. 1 КЗ, а не е самостоятелен иск, поради което на страните не се следват разноски във връзка с тази претенция, отделно от разноските, присъдени с решението, с което главният иск е уважен.

Именно по тези съображения в полза на ответника на основание чл. 78, ал. 3 във вр. с ал. 8 ГПК във вр. с чл. 37 ЗПП във вр. с чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на

правната помощ следва да бъде присъдено определеното от съда в минимален размер от 100.00 лева юрисконсултско възнаграждение за настоящото производство, в частност за защитата по иска с правно основание чл. 409 КЗ.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „.....“ АД, ЕИК, да заплати на Д. Д. Д., ЕГН *****, законната лихва върху сумата от 15 750.00 лева, представляваща застрахователно обезщетение по сключен между страните договор за имуществено застраховане „Каско“ за вредите по лек автомобил „..... РЦЗ“ с рег. № СВ ВХ от ПТП, настъпило на 21.12.2017г., около 9:20 часа, в гр. София, присъдено с решение от 06.10.2021г., постановено по гр. дело № 64672/2020г. по описа на СРС, 180 състав, считано от датата на представяне от Д. Д. на „.....“ АД на доказателства за прекратяване на регистрацията на лек автомобил „..... РЦЗ“ с рег. № СВ ВХ поради настъпила тотална щета до окончателно изплащане на задължението.

ОТХВЪРЛЯ иска с правно основание чл. 409 КЗ във вр. с чл. 86, ал. 1 ЗЗД за осъждане на „.....“ АД, ЕИК, да заплати на Д. Д. Д., ЕГН *****, сумата от **4799.76 лева**, представляваща обезщетение за забава за периода от 09.12.2018г. до 09.12.2021г. върху застрахователно обезщетение в размер на 15 750.00 лева, дължимо от ответника на ищеца за имуществени вреди по собствен на последния лек автомобил „..... РЦЗ“ с рег. № СВ ВХ, причинени в резултат от ПТП, настъпило на 21.12.2017г. в гр. София, което обезщетение е присъдено в полза на ищеца с решение №/06.10.2021г., постановено по гр. дело № 64672/2020г. по описа на СРС, 180 състав.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 ГПК Д. Д. Д., ЕГН *****, да заплати на „.....“ АД, ЕИК, сумата от **100.00 лева**- юрисконсултско възнаграждение за настоящото производство.

РЕШЕНИЕТО е постановено при участието на трето лице- помагч на ответника ЗАД „.....“ АД.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис от него на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____